

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः,

वैशालम्

अभ्यासक्रमः

शास्त्रीकक्षा

द्वितीयसत्रम् (Semester-02)

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	02	Marks	70
Subject	Compulsory Sanskrit (अनिवार्यसंस्कृतम्)	Hours	45
Paper Name	अष्टाध्यायीभाष्यप्रथमावृत्तिः प्रत्ययपरिचयः	Credits	3
Paper Code	CF 1.1.1		

Course Objectives Student Teachers will be able to	अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनेन छात्राः – <ul style="list-style-type: none"> व्याकरणशास्त्रस्य स्वरूपेन परिचिताः भविष्यन्ति । केषाञ्चन कृत्-प्रत्ययानां स्वरूपम्, उपयोगितां च ज्ञास्यन्ति ।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अइउण्, ऋलृक्, एओङ्, ऐऔच्, ह्यवरट्, लण्, जमङणनम्, झभञ्, घढधष्, जवगडदश्, खफछठथचटतव्, कपय्, शषसर्, हल्, वृद्धिरादैच्, अदेङ् गुणः, इको गुणवृद्धी, किङ-ति च, अलोऽन्त्यात् पूर्व उपधा, भूवादयो धातवः, उपदेशेऽजनुनासिक इत्, हलन्त्यम्, आदिर्जिटुडवः, षः प्रत्ययस्य, चुट्, लशक्वतद्धिते, तस्य लोपः धातोः, तत्रोपपदं सप्तमीस्थम्, कृत्याः, तव्यत्तव्यानीयरः, अचो यत्, एतिस्तुशास्वृदृजुषः क्यप्, ऋहलोर्ण्यत् ।	25	16	1
2	, ण्वुलृचौ, नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः, इगुपधज्ञाप्र्रीकरः कः, आतश्चोपसर्गे, कर्मण्यण्, आतोऽनुपसर्गे कः, सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छ्रील्ये, मनः, सप्तम्यां जनेर्ङः, निष्ठा, अलङ्कृञ्जिरकृञ्प्रजनोत्पचोत्पतोन्मदरुच्यपत्रवृत्वृधुसहचर इष्णुच्, स्पृहिगृहिपतिदयिनिद्रातन्द्राश्रद्धाभ्य आलुच् इण्णशिसर्तिभ्यः क्वरप्, नमिकम्पिस्म्यजसकमहिंसदीपो रः ।	20	13	1
3	धः कर्मणि घृन्, दाम्नीशस्युयुजस्तुतुदसिसिचमिहपतदशनहः करणे, अर्तिलूधूसूखनसहचर इत्रः, तुमुण्वुलौ क्रियायां क्रियार्थायाम्, पदरुजविशस्पृशो घञ्, भावे, अकर्तरि च कारके संज्ञायाम्, ड्वितः क्विः, ट्वितोऽथुच्, उपसर्गे घोः किः, स्त्रियां क्तिन्, नपुंसके भावे क्तः, ल्युट् च, करणाधिकरणयोश्च, ईषद्दुःसुषु कृच्छ्राकृच्छ्रार्थेषु खल्, आतो युच्, अलङ्खल्वोः प्रतिषेधयोः प्राचां क्त्वा, समानकर्तृकयोः पूर्वकाले, आभीक्ष्ये णमुल् च, तयोरेव कृत्यक्तखलर्थाः ।	25	16	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> व्याकरणशास्त्रे कारकव्यवस्थायाः परिचयः। शुद्धवाक्यरचनायै अपेक्षितानां केषाञ्चन नियमानां ज्ञानम्। कारकोपपदविभक्तीनां ज्ञानम्।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्विरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी। लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री (तृतीयखण्डः)
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri		Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02		Marks	35+35=70
Subject	Compulsory English & Computer		Hours	
Paper Name	Paper-2		Credits	
Paper Code	-			

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> This paper aims at making the students acquainted with the Microsoft Office Word and PowerPoint. Typing tutorial and Paint software knowledge.
--	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	Text: Spectrum- A Textbook for College Students, Macmillan - Section-1 Prase-3 A Wrong in Worker's Paradise- Rabindranath Tagore - Poetry-1 Stopping by woods an Snowy evening- Robert Frase	20		
2	Grammar: Tenses Simple- Present, Past, Future Continuous- Present, Past, Future Perfect- Present, Past, Future	8		
	Comprehension of an unseen passage N.B.- Five questions to be asked	7		
3	Word Processor <ul style="list-style-type: none"> Creating, navigating and editing word document. Page set up and page background, Formatting, navigating and viewing a document, Find and replace function, Working with table, inserting smart art and shapes, Page breaks and section breaks, Headers and footers, watermark, Hyperlinks and bookmarks, Table of content, footnotes, citations and bibliographies, Working with Mail merge, Printing a document. Presentation Package <ul style="list-style-type: none"> Creating, browsing and saving presentations, Editing and formatting presentations, Using Slide Layouts, Adding notes to the slides, Editing and formatting slides, Inserting objects in Slides, Slide transition, animation effects, Rehearsing timings, Slide show options 	35		
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> This paper aims at making the students acquainted with the Microsoft Office Word and PowerPoint. Typing tutorial and Paint software knowledge. 			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	GUJARATI	Hours	45
Paper Name	प्रेमानंदकृत- कुंवरभाईनुं मामेडुं संपा.- चंद्रशंकर भट्ट अने पूर्णिमा भट्ट	Credits	3
Paper Code	GE- 1.2.2		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी गुजराती साहित्यना प्राचीन वारसाथी परिचित थशे. विद्यार्थी तत्कालीन सामाजिक अने सांस्कृतिक परिस्थितिथी वाकेडु थशे. विद्यार्थी वर्तमान समय अंगे नवा परिप्रेक्ष्यमां विचारता थशे. 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	आभ्यान- संज्ञा, स्वरूप अने लक्षणो आभ्यान- उद्भव अने विकास	15	12	3
2	प्रेमानंद जीवन अने कवन आभ्यानकार प्रेमानंद	15	12	
3	कुंवरभाईनुं मामेडुं- कृतिवक्षी अभ्यास कुंवरभाईनुं मामेडुं- समग्रवक्षी मूल्यांकन	20	12	
4	कलेवतो, इडिप्रयोग, निपात	20	09	
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> प्राचीन वारसाथी परिचित थतां सामाजिक अने सांस्कृतिक परिस्थितिनुं ज्ञान प्राप्त करशे. अध्यायन साहित्य स्वरूपगत माहितीनुं ज्ञान प्राप्त थशे. 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मध्यकालीन गुजराती अध्यायन, शशिन ओजा ➤ मध्यकालीन गुजराती साहित्यनो धितिडास, अनंतराय रावण ➤ मध्यकालना साहित्य प्रकारो, चन्द्रकान्त मलेता ➤ कलेवतो अने इडिप्रयोगो, प्रकाशन- भाषानियामकनी क्येरी ➤ कलेवत संग्रह, रतिवाल नायक 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	कविता के पड़ाव (काव्यसंग्रह)	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्र-3	Credits	03
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> छात्र आधुनिक हिन्दी कविता की विकासयात्रा से परिचित होंगे। छात्र हिन्दी के आधुनिक कवियों के व्यक्तित्व-कृतित्व को समझने का प्रयास करेंगे। छात्र अभ्यासक्रम में समाविष्ट कविताओं के भावपक्ष और कलापक्ष को समझेंगे।
--	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	आधुनिक हिन्दी कविता की विकासयात्रा हिन्दी के प्रमुख कवियों का परिचय	14	12	03
2	कैकेयी का पश्चाताप- मैथिलीशरण गुप्त नर हो न निराश करो मन को- मैथिलीशरण गुप्त हिमाद्री तुंग शृंग से- प्रसाद जाग री !- प्रसाद	14	11	
3	सखि, बसन्त आया- निराला ताडती पत्थर- निराला प्रथम रश्मि- पन्त द्रुत झरो- पन्त	14	11	
4	क्या पूजन क्या अर्चन रे- महादेवी वर्मा भावुकता अंगूर लता से- बच्चन जो बीत गई सो बात गई- बच्चन हिरोशिमा- अज्ञेय	14	11	
5	युनिट- १ से ४ के आधार पर बहुवैकल्पिक प्रश्न	14		

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> छात्र आधुनिक हिन्दी कविता की विकासयात्रा से परिचित होंगे। छात्र हिन्दी के आधुनिक कवियों के व्यक्तित्व-कृतित्व को समझने का प्रयास करेंगे। छात्र अभ्यासक्रम में समाविष्ट कविताओं के भावपक्ष और कलापक्ष को समझेंगे।
-----------------------	--

अभ्यासग्रन्थ :	➤ कविता के पड़ाव, संपादकमण्डल-हिन्दी विषय की अध्ययन समिति, गुजरात युनि. अहमदाबाद
-----------------------	--

References :	<ul style="list-style-type: none"> छायावाद- डॉ. नामवरसिंह हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि- द्वारिकाप्रसाद सक्सेना आधुनिक हिन्दी काव्य के नवरत्न- रमेशचन्द्र शर्मा
---------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	English	Hours	45
Paper Name	Paper-3	Credits	03
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	Text: Horizons: A Textbook for College Students: McMillan (Section-02)			
2	Grammar: (1) Subject Verb Agreement, (2) Antonyms and Synonyms			
3	Composition: (1) Essay Writing, (2) Report Writing			
Course Outcome	•			
References:				

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

શાસ્ત્રી (B.A.) પાઠ્યક્રમ:

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. ૩૨૧ થી રાજપૂતયુગ સુધી)	Hours	45
Paper Name	પ્રશ્નપત્ર- ૪	Credits	03
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> To make students familiar with the history of ancient India. To make students known about the social, economic, religious and culture of ancient India. To understand the social and political formation in Rajput period.
--	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	(૧) શુંગવંશ અને પુષ્યમિત્ર શુંગ, (૨) ક્ષત્રપવંશ અને રુદ્રદામા, (૩) કૃપાણવંશ અને કનિષ્ક, (૪) સાતવાહનવંશ અને ગૌતમીપુત્ર સાતકર્ણી	14	9	03
2	(૧) સમુદ્રગુપ્તની સિદ્ધિઓ, (૨) ચંદ્રગુપ્ત બીજાની સિદ્ધિઓ, (૩) ગુપ્તયુગનું વહીવટીતંત્ર, (૪) ગુપ્તયુગમાં શિક્ષણ, સાહિત્ય, કલાવિજ્ઞાન, ધર્મ અને સ્થાપત્ય	14	9	
3	(૧) સમ્રાટ હર્ષવર્ધન- રાજકીય સિદ્ધિઓ- સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ, (૨) ચીની યાત્રાળુઓ- હાફિયાન, હ્યુએન્ટ્યાંગ, ઇન્સિંગ	14	9	
4	(૧) સંગમયુગ દરમિયાન સાહિત્ય, કલા અને વિજ્ઞાન, (૨) ભારતીય સંસ્કૃતિમાં પલ્લવો, રાષ્ટ્રકૂટો અને ચોલોનું પ્રદાન (૩) કૃષ્ણદેવરાયની સિદ્ધિઓ અને વિજયનગર	14	9	
5	(૧) ભારત પર મુસ્લિમ આક્રમણો પૂર્વેની સ્થિતિ (રાજકીય-સામાજિક-ધાર્મિક-આર્થિક), (૨) રાજપૂતયુગના પતનના કારણો, (૩) સોમનાથનું ઐતિહાસિક મહત્ત્વ	14	9	

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> To make students familiar with the history of ancient India. To make students known about the social, economic, religious and culture of ancient India. To understand the social and political formation in Rajput period.
-----------------------	--

References:	➤ પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ- સી. જમનાદાસ એન્ડ કંપની, લેખક- કાઝી એન્ડ જાની
--------------------	---

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

શાસ્ત્રી (B.A.) પાઠ્યક્રમ:

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	અર્થશાસ્ત્રનાં મૂળતત્ત્વો-૨	Hours	45
Paper Name	પ્રશ્નપત્ર- ૪	Credits	03
Paper Code	-		

<p>Course Objectives Student Teachers will be able to</p>	<ul style="list-style-type: none"> It will be explained to all the farmers, customers and traders how the prices are determined in the market. The meaning of Market, pure (perfect) competition, monopoly, monopolistic competition are explained through this study. A person, a family or a society cannot be entirely self-sufficient and self-dependent. They get many things from others. It is called Barter. This idea is elucidated in Economics. The definition of money, its functions, theory, commercial banks and their functions, The Reserve Bank of India and its functions-will be explained. For the proper planning, it is necessary to study national income & income per capita, factors affecting them, inequality of income.
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	ક્રિમત નિર્ધારણ- (૧) બજાર ક્રિમત એટલે શું ? તે કઈ રીતે નક્કી થાય છે ?, (૨) પુરવઠો સ્થિર અને માંગમાં વધારો-ઘટાડો, (૩) માંગ સ્થિર અને પુરવઠામાં વધારો-ઘટાડો, (૪) માંગ અને પુરવઠામાં વધારો-ઘટાડો	14	9	03
2	બજાર- (૧) બજારનો અર્થ, લક્ષણો અને કાર્યો, (૨) સંપૂર્ણ હરિક્ષાઈનો અર્થ અને તેના લક્ષણો, (૩) ઈજારાનો અર્થ અને તેના લક્ષણો, (૪) ઈજારાયુક્ત હરિક્ષાઈનો અર્થ અને તેના લક્ષણો	14	9	
3	નાણું (વિનિમય)- (૧) વસ્તુનિયમન પ્રથા (સાટા પદ્ધતિ), (૨) વસ્તુ વિનિમય પ્રથાની મર્યાદાઓ (ખામીઓ), (૩) નાણું એટલે શું ? નાણાંનાં કાર્યોની સમજૂતી, નાણાંનું મહત્ત્વ	14	9	
4	બેંકિંગ- (૧) બેંકનો અર્થ, પ્રકારોની સમજૂતી, (૨) વેપારી બેંકના કાર્યો, (૩) મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો	14	9	
5	રાષ્ટ્રિય આવક- (૧) રાષ્ટ્રિય આવકને લગતા વિવિધ ખ્યાલો, (૨) માથાદીઠ આવક, (૩) રાષ્ટ્રિય આવકની વ્યાખ્યાની સમજૂતી, (૪) રાષ્ટ્રિય આવકને અસર કરતાં પરિબલો, (૫) આવકની અસમાનતાના કારણો	14	9	

<p>Course Outcome</p>	<ul style="list-style-type: none"> It will be explained to all the farmers, customers and traders how the prices are determined in the market. The meaning of Market, pure (perfect) competition, monopoly, monopolistic competition are explained through this study. A person, a family or a society cannot be entirely self-sufficient and self-dependent. They get many things from others. It is called Barter. This idea is elucidated in Economics. The definition of money, its functions, theory, commercial banks and their functions, The Reserve Bank of India and its functions-will be explained. For the proper planning, it is necessary to study national income & income per capita, factors affecting them, inequality of income.
------------------------------	---

References:	➤ અર્થશાસ્ત્રનાં મૂળતત્ત્વો, સી. જમનાદાસ અનેડ કંપની, અમદાવાદ
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	भारतनी सामाजिक संस्थाओ	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्र- ४	Credits	03
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	By studying this course students will understand –
	<ul style="list-style-type: none"> • the meaning and definition of Social Institution • the meaning of Cast and Castism • various aspects related to Marriage • various aspects related to Family • various aspects related to Religion

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	भारतनी सामाजिक संस्थाओनो परियय (१) सामाजिक संस्थानो अर्थ-लक्षणो, (२) सामाजिक संस्थाना आवश्यक तत्त्वो, (३) सामाजिक संस्थाना कार्य	14	9	03
2	ज्ञाति संस्था- (१) ज्ञातिनो अर्थ, लक्षणो, (२) ज्ञाति अने वर्ग वश्येनो तडावत, (३) ज्ञातिवाहनां कारणो	14	9	
3	लग्न संस्था- (१) लग्ननो अर्थ, हिन्दु लग्ननां उद्देशो, (२) हिन्दु लग्न अेक संस्कार तरीके, (३) छुटाछेडानो अर्थ, कारणो, (४) मुस्लिममां लग्न करार तरीके	14	9	
4	कुटुंब संस्थानो अर्थ, लक्षणो, स्वरूप- (१) कुटुंबना प्रकारो, स्वरूप, (२) कुटुंबनां कार्य, (३) संयुक्त कुटुंबनो अर्थ, लक्षणो, कार्यो अने विकार्यो	14	9	
5	धर्म संस्था- (१) धर्मनो अर्थ, (२) धर्मनां लक्षणो, (३) धार्मिक मान्यताओ, (४) धर्मनां कार्यो अने विकार्यो	14	9	

Course Outcome	By studying this course students will understand –
	<ul style="list-style-type: none"> • the meaning and definition of Social Institution • the meaning of Cast and Castism • various aspects related to Marriage • various aspects related to Family • various aspects related to Religion

References:	➤ भारतनी सामाजिक संस्थाओ- अनाडा प्रकाशन, अ.के.शाह अेन्ड दवे
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02	Marks	70
Subject	प्राच्यार्थशास्त्रम् एवं राजनीतिशास्त्रम्	Hours	45
Paper No.	04	Credits	03
Paper Name	कौटिलीयार्थशास्त्रम् (३-४ अधिकरणे)		
Paper Code	-		

Course Objectives

Student Teachers will be able to

- सम्पत्तिविषयकं व्यवहारं ज्ञास्यति ।
- सम्पत्तिविषयकं विवादविषयकं ज्ञानं प्राप्स्यति ।
- वाक्पारुष्यं दण्डपारुष्यम् एवम् अन्यायापराधविषयकं ज्ञानं भविष्यति ।
- प्रजापीडकेभ्यः रक्षणव्यवस्थां ज्ञास्यति ।
- दैवीविपत्तिभ्यः रक्षणस्य विचारं ज्ञास्यति ।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	तृतीयाधिकरणम्, १ तः १० अध्यायाः	25	16	1
2	तृतीयाधिकरणम्, ११ तः २० अध्यायाः	20	13	1
3	चतुर्थाधिकरणम्, सम्पूर्णम्	25	16	1

Course Outcome

- सम्पत्तिविषयकं व्यवहारं ज्ञास्यति ।
- सम्पत्तिविषयकं विवादविषयकं ज्ञानं प्राप्स्यति ।
- वाक्पारुष्यं दण्डपारुष्यम् एवम् अन्यायापराधविषयकं ज्ञानं भविष्यति ।
- प्रजापीडकेभ्यः रक्षणव्यवस्थां ज्ञास्यति ।
- दैवीविपत्तिभ्यः रक्षणस्य विचारं ज्ञास्यति ।

References:

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastry		Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	02		Marks	70
Subject	Computer(ICT)		Hours	45
Paper Name	Paper-4		Credits	03
Paper Code	-			

Networking, Internet & Web Page Development

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> To understand basic terms of computer networks and Internet, to give knowledge of Scripting languages like HTML, CSS and Java Script.
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	Introduction to Computer Network <ul style="list-style-type: none"> Basics of Computers Computer Network Type of Computer Network Network Topology OSI Reference Model (Introduction) TCP/IP Internet Terminology ISP (Internet Service Provider) Intranet VSAT (very small aperture terminal)URL 			
2	Application of Internet <ul style="list-style-type: none"> World Wide Web (WWW) Types of Search Engine Remote Login Electronic Mail (Email) Concept and use of : E-Commerce, E-Business, E-Governance, Mobile Commerce Website Basics (WebPages; Hyper Text Transfer, Domain name server, Protocol, File Transfer Protocol, Domain Names; URL , Protocol Address; Website[Static, Dynamic, Responsive], Web browser, Web Servers; Web Hosting, web portal, domain name server Network Security Concepts: Cyber Law, Firewall, Cookies, Hackers and Crackers Types of Payment System (Digital Cash, Electronic Cheque, Smart Card, Debit/Credit Card) 			
3	Basic of HTML & Advance HTML 5 <ul style="list-style-type: none"> Fundamental of HTML Basic Tag and Attribute The Formatting Tags The List Tags & Link Tag inserting special characters, adding images and Sound, Table & Frame in HTML Forms HTML 5 Document Structure & Syntax (section, article, aside, header, footer, nav, dialog) <ul style="list-style-type: none"> Attributes of HTML 5 Web Form (datetime, date, month, week, time, number, range, email, url) Audio / Video 			

4	Cascading Style Sheet & CSS 3 <ul style="list-style-type: none"> ● Introduction to CSS ● Types of Style Sheets ● Class, ID Selector ● CSS Text & Font Properties ● CSS Background Properties ● CSS List Properties ● CSS Margin & Padding Properties ● CSS Comments ● CSS 3 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Border Property ▪ Background & Gradient Property ▪ Drop Shadow Property ▪ 2D & 3D Transform Property ● Transition Property 			
5	Java Script <ul style="list-style-type: none"> ● Introduction to JavaScript ● Variables ● JavaScript Operators ● Conditional Statements ● JavaScript Loops ● JavaScript Break and Continue Statements ● Dialog Boxes ● JavaScript User Define Function □ Builtin Function (string, Maths, Array, Date) ● Events (onclick, ondblclick, onmouseover, onmouseout, onkeypress, onkeyup, onfocus, onblur, onload, onchange, onsubmit, onreset) ● Form Validation & E-mail Validation 			
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● To understand basic terms of computer networks and Internet, to give knowledge of Scripting languages like HTML, CSS and Java Script. 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ HTML in 10 steps or less, Laurie Ann Ulrich, Robert G. Fuller ➤ Internet The Complete Reference, Young ➤ World Wide Web Design with Html, C Xavier ➤ Internet for Every One, Leon ➤ Practical Html 4.0, Lee Philips ➤ Mastering In FrontPage, BPB ➤ https://www.javatpoint.com/html-tutorial ➤ https://www.tutorialspoint.com/html/index.htm ➤ https://www.w3schools.com/html/ ➤ https://www.csstutorial.net/ 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	3
Paper Code	-		

वैदिकसाहित्येतिहासः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्माणि, राजतन्त्रस्य विविधं स्वरूपं, प्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाश्च सूत्राणि छात्रैः अस्मात् विषयात् अधीयन्ते- तदस्ति प्रयोजनम् । परिवारनियन्त्रणविधेः विषये सृष्ट्युत्पत्तिविषये च वैदिक-इतिहासाध्ययनेन छात्राः ज्ञानं लभन्ते । तथैव वैदिकदिशानिर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारज्ञानायापि पत्रमिदं छात्राणामध्ययनाय निर्धारितमस्ति । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	संहिताभागस्य परिचयः (ऋक्-यजु-साम-अथर्ववेदाः)	25	16	01
2	ब्राह्मणभागः, आरण्यकभागश्च, चतुर्णां वेदानां ब्राह्मणग्रन्थानां परिचयः	25	16	01
3	उपनिषद् भागः (ईश-केन-कठ-प्रश्न-मुण्डक-माण्डूक्य-तैत्तिरीय-ऐतरेय-छान्दोग्य-बृहदारण्यक)	20	13	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्माणि, राजतन्त्रस्य विविधं स्वरूपं, प्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाश्च सूत्राणि छात्रैः अस्मात् विषयात् अधीयन्ते- तदस्ति प्रयोजनम् । परिवारनियन्त्रणविधेः विषये सृष्ट्युत्पत्तिविषये च वैदिक-इतिहासाध्ययनेन छात्राः ज्ञानं लभन्ते । तथैव वैदिकदिशानिर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारज्ञानायापि पत्रमिदं छात्राणामध्ययनाय निर्धारितमस्ति । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान, 37 बी., रवीन्द्रपुरी, दुर्गाकुण्ड, वाराणसी 221005 । वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः, आचार्यजगदीशचन्द्रमिश्रः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी । वैदिक साहित्य और संस्कृति, वाचस्पति गैरोला, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू. ए., जवाहरनगर, बंगालो रोड, दिल्ली 110007 । वेद परिचय, कृष्णलाल, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय, दिल्ली विश्वविद्यालय । A History of Indian Literature, ed. by Jan Gonda, Vol.I, Fasc. 1, Vedic Literature [Fasc. 1 : J. Gonda- Vedic Literature, P. Rolland- Ritual Sutras, J. Varenne- Upanisads], Originally published at Otto Harrassowitz, Wiesbaden, Germany. Vedic Literature (Occasional Paper), Kireet Joshi, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. वेद का अर्थ (Meaning of the Veda) [both in Hindi and English], Jagannath Vedalkar, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. Vedic Mythology, A. A. Macdonell, MLBD, Delhi. वैदिक माइथोलोजी (वैदिक पुराकथाशास्त्र), हिन्दी अनुवादक – रामकुमार राय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001 । Vedic Mythology, Vol. I & II, Alfred Hilebrandt, (Eng.) S. Rajeswar Sharma, MLBD, Delhi. Rgvedic Legends through Ages, H. L. Hariyappa, Deccan College, Poona. A History of Indian Literature, Vol.I, M. Winternitz, (Eng. Trans.) V. Srinivasa Sarma, MLBD, Delhi. A Comprehensive History of Vedic Literature (Brahmana and Aranayaka Works), Satya Shrava, Pranava Prakashan, 1/28, Panjabi Bagh, New Delhi 110026. वैदिक वाङ्मय का इतिहास (तीन भाग), पं सत्यश्रवा । भारतवर्ष का बृहद् इतिहास (प्रथम तथा द्वितीय भाग), संपादक – सत्यश्रवा, प्रणव प्रकाशन, मकान नं 1, मार्ग 28, पूर्वी पंजाबी बाग, नई दिल्ली 110026 । 			

➤ अमृतसन्दोह (सम्पादित पुस्तक), मानसिंह, निर्मल पब्लिकेशन, दिल्ली 110094।   ➤ कल्याण-वेद-कथाङ्क, गीताप्रेस, गोरखपुर।   ➤ वैदिक संहिताओं में नारी, डा. मालती शर्मा, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी।   ➤ Vedic Heritage, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.   ➤ The Vedic Language and Exegesis, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.   ➤ The Religion of the Rgveda, H. D. Grisworld, MLBD, 41 U. A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007.   ➤ The Religion and Philosophy of the Vedas and Upanisads (Vol. 31 & 32), A. B. Keith, MLBD, Delhi.   ➤ The Rig Veda and the History of India (Rig Veda Bharata Itihas), David Frawley (Vamadeva Shastri), Aditya Prakashan, 2/18, Ansari Road, New Delhi 110002.   ➤ Vedic Symbolism, Prof. Satya Prakash Singh, Maharshi Sandipani Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, 36, Tugalakabad Institutional Area, New Delhi 110062.

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

ऋग्वेदप्रातिशाख्यम् (प्रथम-द्वितीयपटलौ)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> विशेषवैदिकपदानां प्रामाणिकार्थज्ञानायप्रातिशाख्यग्रन्थानां योगदानं भवति । प्रातिशाख्यानि छन्दसां वैदिकव्याकरणस्य, वैदिकमन्त्रोच्चारणस्य, वैदिकध्वनिविज्ञानस्य च ग्रन्थाः सन्ति । एतेषां पाठ्यक्रमे निर्धारणं छात्रेषु वैदिक-भाषाविषयक-विशेषप्रयोजनार्थं विहितमस्तीति फलम् ।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य संज्ञापरिभाषापटलं प्रथमतः डकारस्थाने लकारः ढकारस्थाने लकारयावत् । (१-५२ सूत्राणि) (उव्वटभाष्यसंवलितम्)	25	16	01
2	ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य संज्ञापरिभाषापटलं परिभाषासूत्राणि- इत्यारभ्य रेफिसंज्ञां यावत् । (५३-१०३ सूत्राणि) (उव्वटभाष्यसंवलितम्)	25	16	01
3	ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य संहितापटलम् प्रथमतः आरभ्य अभिनिहिताः सन्धयः इत्यन्तं यावत् । (१-५० सूत्राणि) (उव्वटभाष्यसंवलितम्)	20	13	01

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> विशेषवैदिकपदानां प्रामाणिकार्थज्ञानायप्रातिशाख्यग्रन्थानां योगदानं भवति । प्रातिशाख्यानि छन्दसां वैदिकव्याकरणस्य, वैदिकमन्त्रोच्चारणस्य, वैदिकध्वनिविज्ञानस्य च ग्रन्थाः सन्ति । एतेषां पाठ्यक्रमे निर्धारणं छात्रेषु वैदिक-भाषाविषयक-विशेषप्रयोजनार्थं विहितमस्तीति फलम् ।
-----------------------	---

References:	1. शौनकविरचितं ऋग्वेद प्रातिशाख्यम् – उव्वट-भाष्यसंवलितम्, डॉ. वीरेन्द्रकुमार वर्मा , चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, ३८ यू.ए, जवाहरनगर, बंगलो रोड, दिल्ली-११०००७
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastrī	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम्	Hours	45
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-05	Credits	3
Paper Name	साहित्यदर्पणः (तृतीयपरिच्छेदः)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • रसभावादि-स्वरूपज्ञानं भविष्यति। • विभावानुभावसञ्चारिभावज्ञानं भविष्यति। • नायकनायिकाभेदज्ञानं भविष्यति। • काव्यतत्त्व-सौन्दर्यविशेषज्ञानं भविष्यति। • लक्ष्यलक्षणसङ्गतिसामर्थ्यं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	१ तः ९० कारिकाः	25	16	01
2	९१ तः १८० कारिकाः	20	13	01
3	१८१ तः २६७ कारिकाः	25	16	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • रसभावादि-स्वरूपज्ञानम्। • विभावानुभावसञ्चारिभावज्ञानम्। • नायकनायिकाभेदज्ञानम्। • काव्यतत्त्व-सौन्दर्यविशेषज्ञानम्। • लक्ष्यलक्षणसङ्गतिसामर्थ्यम्।			
References:	➤ साहित्यदर्पणः, संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दीव्याख्यासहितः / गुजरातीव्याख्यासहितः			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम्	Hours	45
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-06	Credits	3
Paper Name	शिशुपालवधम् (द्वितीयसर्गः)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • माघकवेःतद्-रचितकाव्यस्यचपरिचयः भविष्यति। • राजनीतितत्त्वज्ञानं भविष्यति। • श्लोक-तदन्वय-तत्पदार्थ-तद्वाख्या-भावार्थज्ञानं भविष्यति। • उपमार्थगौरवपदलालित्यादीनांज्ञानं भविष्यति। • काव्यरसास्वादः सम्भविष्यति। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः श्लोकाः १ तः ४०	25	16	01
2	श्लोकाः ४१ तः ७५	20	13	01
3	श्लोकाः ७६ तः ११७	25	16	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • माघकवेःतद्-रचितकाव्यस्यचपरिचयः। • राजनीतितत्त्वज्ञानम्। • श्लोक-तदन्वय-तत्पदार्थ-तद्वाख्या-भावार्थज्ञानम्। • उपमार्थगौरवपदलालित्यादीनांज्ञानम्। • काव्यरसास्वादः। 			
References:	➤ शिशुपालवधम् (द्वितीयः सर्गः) संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दीव्याख्यासहितः / गुजरातीव्याख्यासहितः			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastrī	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	3
Paper Code	-		

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, प्रथमः स्कन्धः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> वेदव्यासस्य कार्येण परिचिताः भविष्यन्ति । ग्रन्थनिष्ठाः शास्त्रनिष्ठाः भविष्यन्ति । श्रापवरदानेन च परिचिताः भविष्यन्ति । सत्कर्मणि प्रवृत्ताः भविष्यन्ति । भक्तिरसस्योदयः भविष्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमः स्कन्धः, अध्यायाः १ तः ७	25	16	1
2	अध्यायाः ८ तः १३	20	13	1
3	अध्यायाः १४ तः १९	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> भगवतः विविधावताराणां ज्ञानम् । गुरु-शिष्यपरम्परायाः ज्ञानम् । गर्भस्थशिशोः रक्षणे भगवान् तेन श्रद्धावृद्धिः । भगवति विश्वासः, अविचार्य किमपि न करणीयं तत् ज्ञानम् । स्तुतीनां महत्त्वम् ।			
References:	<ul style="list-style-type: none"> अनेकटीकोपेतभागवतम् । श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् । श्रीशुकसंहिता ।			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

वाल्मीकिरामायणम् (सुन्दरकाण्डम्, नियतसर्गाः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> रामायणग्रन्थस्य महत्त्वं ज्ञास्यन्ति । श्रीरामचन्द्रस्य समाजे कः प्रभावः तस्य ज्ञानम् । सीतायाः अशोकवाटिकायाः अवस्थां ज्ञात्वा सहिष्णुता । रामायणस्य मानवजीवने किं स्थानम् ? तस्य बोधः । हनुमतः श्रीरामचन्द्रस्य च परस्परानुरागं ज्ञास्यन्ति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सुन्दरकाण्डम्, १ तः ५ सर्गाः	25	16	1
2	३१ तः ३५ सर्गाः	20	13	1
3	५१ तः ५५ सर्गाः	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> हनुमच्चरित्रं पठित्वा शौर्यपराक्रमादिगुणानां विकासः । हनुमच्चरित्रेण स्वामीसेवकसम्बन्धस्य महत्त्वम् । हनुमतः बुद्धि-बल-चातुर्यादिगुणैः परिचिताः भविष्यन्ति । त्रिजटायाः पात्रेण सहिष्णुतायाः बोधः ।			
References:	<ul style="list-style-type: none"> गीताप्रेस, गोरखपुर एम.एस.युनि. प्रकाशन रामानन्द सागरजी- धारावाहिक श्रीरामचन्द्र डोंगरेजी की रामायण श्रीरामचरितमानस			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	45
Paper Name	5	Credits	3
Paper Code	CC 1.2.3		

Course Objectives Student Teachers will be able to

1. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
2. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवादरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
3. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) अर्थज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
4. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणप्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।
5. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
6. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे समन्वयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 2929 तः 2965 पर्यन्तम्।	25	16	1
2	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 2966 तः 3002 पर्यन्तम्।	25	16	1
3	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3003 तः 3032 पर्यन्तम्।	20	13	1

Course Outcome

- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञानम्।
- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवादरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्।
- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) ज्ञानम्।
- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञानम्।
- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञानम्।
- पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे असमन्वयज्ञानम्।

References:

- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्विरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली।
- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।
- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी।
- लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री
- कृत्प्रत्ययविमर्शः- प्रो. गोपबन्धु मिश्र
- प्राप्तिस्थानम्- संस्कृतप्रचारपरिषद्, मारुतिमन्दिरम्, प्रकाशपुरी आरा (बिहार)-802301
- अन्य प्राप्तिस्थान- चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2420404
- चौखम्भा ओरियन्टलिया, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2333476, 2334356

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	45
Paper Name	6	Credits	3
Paper Code	CC- 1.2.4		

Course Objectives Student Teachers will be able to	1. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
	2. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
	3. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
	4. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
	5. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
	6. अदादिप्रकरणस्य लुक्-विकरणसम्बन्धिज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	भ्वादिप्रकरणम्- 2300 तः 2364 पर्यन्तम्।	25	16	1
2	भ्वादिप्रकरणम् अदादिप्रकरणञ्च - 2365 तः 2429 पर्यन्तम्।	25	16	1
3	अदादिप्रकरणम् - 2430 तः 2488 पर्यन्तम्।	20	13	1

Course Outcome	1. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम्।
	2. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानम्।
	3. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानम्।
	4. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानम्।
	5. भ्वादि-अदादिप्रकरणयोः 2300 तः 2488 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानम्।
	6. अदादिप्रकरणे लुक्-विकरणस्य ज्ञानम्।

References:	➤ वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्भिरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली।
	➤ वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।
	➤ वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी।
	➤ लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya	Hours	45
Paper Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Credits	3
Paper Code	CC-1.2.3		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> पृथिव्यादिनवद्रव्याणां परिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (पृथिवीनिरूपणमारभ्य प्रत्यक्षखण्डान्तम्)	Marks 70	Hours 45	Credits 3
1	पृथिवीनिरूपणादारभ्य दिक्सिद्धिनिरूपणं यावत्	२५	१६	१
2	आत्मत्वजातिसिद्धिमारभ्य प्रत्यक्षखण्डे द्रव्यनिरूपणपरिच्छेदः यावत्	२०	१३	१
3	अवशिष्टः प्रत्यक्षखण्डः सम्पूर्णः	२५	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> पृथिव्यादिनवद्रव्याणां परिचयसहितं सृष्ट्युत्पत्तिविनाशादिज्ञानम्, प्रत्यक्षप्रमाणस्य ज्ञानावबोधः			
References:	<ul style="list-style-type: none"> न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, रचयिता-विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यः, प्रकाशनम्-चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्, वाराणसी।			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya	Hours	45
Paper Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Credits	3
Paper Code	CC-1.2.4		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> उपमान-शब्दप्रमाणयोः परिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (उपमानपरिच्छेदतः प्रामाण्यवादपर्यन्तम्)	Marks 70	Hours 45	Credits 3
1	उपमाननिरूपणतः शक्तिनिरूपणं यावत्	२५	१६	१
2	लक्षणानिरूपणतः क्षणप्रक्रियानिरूपणं यावत्	२५	१६	१
3	सङ्ख्यानिरूपणतः प्रामाण्यनिरूपणं यावत्	२०	१३	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> उपमान-शब्दप्रमाणयोः स्वरूपज्ञानम् अथ च पूर्वपक्ष- सिद्धान्तपक्षसहितं प्रामाण्यवादस्य ज्ञानम्।			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, रचयिता-विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यः, प्रकाशनम्-चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्, वाराणसी।			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	45
Paper Name	यतीन्द्रमतदीपिका(7-10अवताराः)	Credits	03
Paper No.	5	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> विशिष्टाद्वैतवेदान्तमतानुगुणं नित्यविभूतेः परिचयः भवेत्। बद्धमुक्तनित्यजीवानां सभेदलक्षणस्वरूपविचारश्च भवेत्। सिद्धान्तानुगुणं ईश्वरस्य पञ्चविधत्वं तत्स्वरूपनिरूपणं भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सप्तमोऽवतारः	20	13	1
2	अष्टमनवमोऽवतारौ	25	16	1
3	दशमोऽवतारः उपसंहारपहारग्रन्थश्च	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> विशिष्टाद्वैतवेदान्तमतानुगुणं नित्यविभूतेः परिचयः भविष्यति। बद्धमुक्तनित्यजीवानां सभेदलक्षणस्वरूपविचारश्च भविष्यति। सिद्धान्तानुगुणं ईश्वरस्य पञ्चविधत्वं तत्स्वरूपनिरूपणं भविष्यति।			
References:	➤ चौखम्बा सूरभारती प्रकाशन, वाराणसी			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	45
Paper Name	कठमाण्डुक्योपनिषदौ(रङ्गरामानुजभाष्यसहितः)	Credits	03
Paper No.	6	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> कठोपनिषदि नचिकेतसः आख्यानं भवेत्। लौकिकोपभोगापेक्षया ज्ञानस्य महिमादर्शनं भवेत्। माण्डुक्ये स्थूलसूक्ष्मकारणशरीराणां निरूपणं भवेत्। अवस्थात्रिकस्य निरूपणं भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	कठोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहितः) प्रथमतः वल्लीत्रयपर्यन्तो भागः	20	13	1
2	कठोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहितः) चतुर्थवल्लीतः समाप्तिपर्यन्तो भागः	25	16	1
3	माण्डुक्योपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहितः)	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> कठोपनिषदि नचिकेतसः आख्यानं भविष्यति। लौकिकोपभोगापेक्षया ज्ञानस्य महिमादर्शनं भविष्यति। माण्डुक्ये स्थूलसूक्ष्मकारणशरीराणां निरूपणं भविष्यति। अवस्थात्रिकस्य निरूपणं भविष्यति।			
References:	➤ Research Academy Of Sanskrit , Melkote			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	3
Paper Code	-		

वसिष्ठस्मृतिः, ५ तः ७ अध्यायाः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> जपकराङ्गन्यास-मुद्रा-उपस्थानादिविषयबोधः । जीवने नित्यनैमित्तिकक्रियाकरणमाध्यमेन श्रद्धाविश्वासादिगुणवर्धनम् ।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वसिष्ठस्मृतिः, पञ्चमः अध्यायः			01
2	षष्ठः अध्यायः			01
3	सप्तमः अध्यायः			01

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> जपकराङ्गन्यास-मुद्रा-उपस्थानादिविषयबोधः । जीवने नित्यनैमित्तिकक्रियाकरणमाध्यमेन श्रद्धाविश्वासादिगुणवर्धनम् ।
References:	

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

पाराशरस्मृतिः, ७ तः १२ अध्यायाः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> धान्यशुद्धिः अनिच्छयाकृतपापप्रायश्चित्तं गोमरणे निर्णयबोधः । अपवित्रान्नभोजने दोषनिरसनं द्रव्यार्जनविधिः इत्येषां बोधः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	पाराशरस्मृतिः, सप्तमाष्टमाध्यायौ			01
2	नवमदशमाध्यायौ			01
3	एकादशद्वादशाध्यायौ			01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> धान्यशुद्धिः अनिच्छयाकृतपापप्रायश्चित्तं गोमरणे निर्णयबोधः । अपवित्रान्नभोजने दोषनिरसनं द्रव्यार्जनविधिः इत्येषां बोधः ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri 1st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	45
Paper Name	यतीन्द्रमतदीपिका (श्रीनिवासाचार्यविरचिता) सप्तमावतारतः उपसंहारग्रन्थपर्यन्ता	Credits	3
Paper Code		Paper Number	05

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> ● धर्मभूतज्ञानस्य स्वरूपावगमः । ● जीवस्य ईश्वरस्य च स्वरूपयाथात्म्यावबोधः । ● दशविधानाम् अद्रव्याणां लक्षणावगमः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	७ अवतारः	२५	१६	१
2	८, ९ अवतारद्वयम्	२०	१३	१
3	१० अवतारः, उपसंहारग्रन्थश्च	२५	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● रामानुजसिद्धान्तान्तर्गतस्य धर्मभूतज्ञानस्य स्वरूपं यथावत् अवबुध्यते । ● जीवेश्वरयोः स्वरूपं याथातथ्येन ज्ञायते । ● दशप्रकारकस्य अद्रव्यस्य लक्षणं ज्ञातुं शक्यते ।			
References:	➤ यतीन्द्रमतदीपिका (श्रीनिवासाचार्यविरचिता), प्रकाशकः -चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी, प्रथमसंस्करणम् - 2009			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri 1 st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	45
Paper Name	हरिवाक्यसुधासिन्धुः (सेतुमालाटीकासहितः) भगवन्निश्चयस्य वचनमृतानि	Credits	3
Paper Code		Paper Number	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> ● भगवतः निश्चयस्य यथार्थस्वरूपावबोधः । ● भगवन्माहात्म्यज्ञानसहितनिश्चययुक्तस्य भक्तस्य लक्षणावगमः । ● पूर्णज्ञानिनः भक्तस्य स्वरूपावबोधः । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	३३, ६२, ९७ इत्येते त्रयः तरङ्गाः	२५	१६	१
2	६३, १११, १३३ इत्येते त्रयः तरङ्गाः	२०	१३	१
3	११५, १४७, २१० इत्येते त्रयः तरङ्गाः	२५	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● ग्रन्थस्यास्य अध्ययनेन भगवन्निश्चयस्य यथावत् ज्ञानं भवेत् । ● भगवतः माहात्म्यज्ञानपूर्वकनिश्चययुक्तस्य भक्तस्य लक्षणानि ज्ञायन्ते । ● पूर्णज्ञानिनः स्वरूपं स्पष्टतया ज्ञातुं शक्यते । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ हरिवाक्यसुधासिन्धुः (श्रीशतानन्दमुनिप्रणीतः), सेतुमालाटीकासहितः (श्रीरघुवीराचार्यविरचितः), प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणमन्दिरम्, भुज-कच्छः, प्रथमसंस्करणम् - 1992 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	45
Paper Name	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) (१-१४४ श्लोकाः)	Credits	3
Paper Code		Paper No.	05

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none"> स्वामिनारायणीयतत्त्वज्ञानस्य प्रारम्भिकः परिचयो लभ्येत। साम्प्रदायिकमूलसिद्धान्तपरम्परादि अवगम्येत। परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधिताऽक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं सुदृढं भवेत्। तत्त्वज्ञाननियमधर्मभक्तिपरम्परादीक्षाविधीत्यादिविषयाणां स्पष्टता भवेत्।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) १-५० श्लोकाः	२५	१६	१
2	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) ५१-१०० श्लोकाः	२०	१३	१
3	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) १०१-१४४ श्लोकाः	२५	१६	१

Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> स्वामिनारायणीयतत्त्वज्ञानस्य प्रारम्भिकः परिचयो लप्स्यते। साम्प्रदायिकमूलसिद्धान्तपरम्परादि अवगमिष्यते। परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधिताऽक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं सुदृढं भविष्यति। तत्त्वज्ञाननियमधर्मभक्तिपरम्परादीक्षाविधीत्यादिविषयाणां स्पष्टता भविष्यति।
-----------------	---

Reference:	➤ सत्सङ्गदीक्षा (भद्रेशदासविरचितप्रमुखभाष्यसहिता)
------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	45
Paper Name	परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधित- वचनामृतसङ्ग्रहः	Credits	3
Paper Code		Paper No.	6

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none"> • भगवत्स्वामिनारायणप्रदत्तोपदेशस्य अध्ययनं भवेत्। • स्वामिनारायणसिद्धान्तसाधनादीनाम् अभ्यासः विषयक्रमानुसारं भवेत्। • वचनामृतेतिग्रन्थराजस्य माहात्म्यम् अवगन्तुं शक्येत। • वचनामृतशास्त्रे परब्रह्मणा प्रदर्शितं स्वामिनारायणदर्शनं जानीयात्। • स्वामिनारायणसम्प्रदायप्रधानग्रन्थाभ्यासो भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	उपासनासमुच्चयपरिचयः	२५	१६	१
2	सत्सङ्गसमुच्चयपरिचयः	२०	१३	१
3	साधनासमुच्चयपरिचयः	२५	१६	१
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> • भगवत्स्वामिनारायणप्रदत्तोपदेशस्य अध्ययनं भविष्यति। • स्वामिनारायणसिद्धान्तसाधनादीनाम् अभ्यासः विषयक्रमानुसारं भविष्यति। • वचनामृतेतिग्रन्थराजस्य माहात्म्यम् अवगन्तुं शक्यते। • वचनामृतशास्त्रे परब्रह्मणा प्रदर्शितं स्वामिनारायणदर्शनं ज्ञास्यते। • स्वामिनारायणसम्प्रदायप्रधानग्रन्थाभ्यासो भविष्यति।			
Reference:	➤ परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधित-वचनामृतसङ्ग्रहः			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	45
Paper Name	मुहूर्तचिन्तामणिः (विवाहप्रकरणतः समाप्तिप्रकरणपर्यन्तम्)	Credits	3
Paper No.	05		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • विवाहमुहूर्तज्ञानार्थम् • वधुप्रवेशादिमुहूर्तज्ञानार्थम् • यात्राविचारार्थम् 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	विवाहप्रकरणम्	25	16	1
2	वधुप्रवेशप्रकरणतः राज्याभिषेकप्रकरणपर्यन्तम्	25	16	1
3	यात्राप्रकरणतः समाप्तिपर्यन्तम्	20	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • विवाहमुहूर्तज्ञानं क्रियते • अग्निहोत्रमुहूर्तस्य ज्ञानं क्रियते • यात्रामुहूर्तविचारः क्रियते • वास्तुज्ञानं क्रियते 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा टीका, केदारदत्त जोशी, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा संस्कृत, ज्योति हिन्दी टीका युक्त डा. रामचन्द्र पाठक चौखम्भा संस्कृत भवन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, प्रो. रामचन्द्र पाण्डेय, चौखम्भा प्रकाशन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा संस्कृत, मणिप्रदीप हिन्दी टीका युक्त, पं विन्ध्येश्वरी प्रसाद द्विवेदी, चौखम्भा सुरभारती वाराणसी 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	45
Paper Name	लघुजातकम्	Credits	3
Paper No.	06		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> ग्रहराशिस्वरूपज्ञानार्थम् अरिष्टज्ञानार्थम् विभिन्नयोगानां ज्ञानार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः सूतिकाध्यायपर्यन्तम्	25	16	1
2	अरिष्टाध्यायतः प्रकीर्णाध्यायपर्यन्तम्	25	16	1
3	नाभसयोगाध्यायतः समाप्तिपर्यन्तम्	20	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> राशिस्वरूपज्ञानं क्रियते ग्रहस्वरूपज्ञानं क्रियते अरिष्टज्ञानं क्रियते विभिन्नयोगानां ज्ञानं क्रियते			
References:	<ul style="list-style-type: none"> लघुजातकम्, भट्टोत्पलटीका, डॉ. कमलाकान्त पाण्डेय, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी लघुजातकम्, डॉ. सुभाष पाण्डेय, चौखम्भा संस्कृत पुस्तकालय वाराणसी लघुजातकम्, डॉ. सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्भा संस्कृत भवन वाराणसी			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	3
Paper Code	-		

वास्तुतत्त्वविवेकः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> एतस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः वास्तु-कर्मकाण्ड-ज्योतिषशास्त्राणां नित्यसम्बन्धं ज्ञास्यति । वास्तुशास्त्रानुसारं विवेकबुद्ध्या गृहनिर्माणं कृत्वा सुखं शान्तिं च प्राप्स्यति । वास्तुशास्त्रस्य मूलभूतं तत्त्वं ज्ञास्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वास्तुतत्त्वविवेकः, १ तः ११ अध्यायाः	25	16	01
2	१२ तः २२ अध्यायाः	25	16	01
3	२३ तः ३० अध्यायाः	20	13	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> एतस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः वास्तु-कर्मकाण्ड-ज्योतिषशास्त्राणां नित्यसम्बन्धं ज्ञास्यति । वास्तुशास्त्रानुसारं विवेकबुद्ध्या गृहनिर्माणं कृत्वा सुखं शान्तिं च प्राप्स्यति । वास्तुशास्त्रस्य मूलभूतं तत्त्वं ज्ञास्यति ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

वास्तुरत्नावली (नियतांशः), शिल्पशास्त्रम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः गृहपरहस्तगामित्वयोगज्ञानं, योगविशिष्टनिर्मितगृहे जातस्य पुत्रस्य राजयोगज्ञानं च प्राप्स्यति । अश्वशालानिर्माणप्रकरणस्य, सिंहद्वारनिर्माणप्रकरणस्य, गजशालानिर्माणप्रकरणस्य, पुष्पवाटिकानिर्माणप्रकारस्य, दुर्गनिर्माणप्रकारस्य च ज्ञानं प्राप्स्यति । वाटिकारोपणमुहूर्तज्ञानं, जलाशयारामसुरप्रतिष्ठाविधेः ज्ञानं प्राप्स्यति । शिल्पशास्त्रे गन्धानुसारभूमिपरीक्षणस्य, आयवशाद् शुभाशुभफलस्य, वास्तुनागलक्षणस्य, मङ्गलारोपणविधेः, गृहप्रवेशविधेश्च ज्ञानं प्राप्स्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वास्तुरत्नावली, वास्तुनिर्णयाध्याये अष्टमभावस्थग्रहाणां फलतः गृहप्रवेशनिर्णयाध्यायपर्यन्तम्	20	13	01
2	वास्तुरत्नावली, विधिविवेकाध्यायः	25	16	01
3	शिल्पशास्त्रं सम्पूर्णम्	25	16	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः गृहपरहस्तगामित्वयोगज्ञानं, योगविशिष्टनिर्मितगृहे जातस्य पुत्रस्य राजयोगज्ञानं च प्राप्स्यति । अश्वशालानिर्माणप्रकरणस्य, सिंहद्वारनिर्माणप्रकरणस्य, गजशालानिर्माणप्रकरणस्य, पुष्पवाटिकानिर्माणप्रकारस्य, दुर्गनिर्माणप्रकारस्य च ज्ञानं प्राप्स्यति । वाटिकारोपणमुहूर्तज्ञानं, जलाशयारामसुरप्रतिष्ठाविधेः ज्ञानं प्राप्स्यति । शिल्पशास्त्रे गन्धानुसारभूमिपरीक्षणस्य, आयवशाद् शुभाशुभफलस्य, वास्तुनागलक्षणस्य, मङ्गलारोपणविधेः, गृहप्रवेशविधेश्च ज्ञानं प्राप्स्यति ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05	Credits	3
Paper Code	-		

रुद्राष्टाध्यायी (नियतांशः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	रुद्राष्टाध्यायी, पञ्चमाध्यायः, ३१ मन्त्रतः आन्तं यावत् षष्ठाध्यायश्च	25	16	1
2	सप्तमाष्टमाध्यायौ	25	16	1
3	शान्त्यध्यायः सम्पूर्णः	20	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

कुण्डमण्डपसिद्धिः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । • विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	कुण्डमण्डपसिद्धिः, प्रथमोऽध्यायः	25	16	1
2	द्वितीयोऽध्यायः	20	13	1
3	तृतीयोऽध्यायः परिशिष्टं च	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । • विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastry	Name of Faculty	Darshana
Semester	02	Marks	70
Subject	Sarvadarshan	Hours	45
Paper Name	तर्कसङ्ग्रहः (दीपिकासहितः) अनुमाननिरूपणात् आन्तम्	Credits	3
Paper No.	5	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<p>भारतीयतत्त्वचिन्तनस्य मूलतत्त्वविषयिणीं जिज्ञासां संवर्धयितुम्। दर्शनशास्त्राणां परिचयार्थम्। तत्त्वचिन्तनार्थं प्रवृत्तेषु दर्शनेषु अन्यतमयोः न्यायवैशेषिकदर्शनयोः परिचयार्थम्। न्यायवैशेषिकदर्शनगतपारिभाषिकशब्दानाम् अर्थज्ञानाय।</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अनुमानखण्डः	२५	१६	१
2	उपमानशब्दखण्डौ	२५	१६	१
3	प्रामाण्यवादात् आन्तम्	२०	१३	१

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> न्यायदर्शनानुसारम् अनुमानप्रमाणस्य प्रक्रिया ज्ञाता भवति। न्यायदर्शनानुसारम् उपमानप्रमाणस्य ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रियायाः ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनानुसारं प्रामाण्यवादस्य, वेदस्य पौरुषेयापौरुषेयत्वस्य, सङ्क्षेपेण सप्तपदार्थानां च ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनस्य पारिभाषिकशब्दैः सह तत्त्वानाम् अभिज्ञानं जायते।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - गोविन्दाचार्यः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - आचार्य श्रीनिवास शर्मा, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - जितेन्द्र एस. जेटली, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अहमदाबाद तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - दयानन्द भार्गव, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहसर्वस्वम्, सम्पादकः - महानन्द झा, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastry	Name of Faculty	Darshana
Semester	02	Marks	70
Subject	Sarvadarshan	Hours	45
Paper Name	साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी(३२ कारिकातः आन्तम्)	Credits	3
Paper No.	6	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<p>अतिविस्तृतस्य भारतीयतत्त्वचिन्तनस्य जिज्ञासां संवर्धयितुम्। विभिन्नदर्शनशास्त्राणां परिचयार्थम्। तत्त्वचिन्तनार्थं प्रवृत्तेषु दर्शनेषु अन्यतमस्य सांख्यदर्शनयोः परिचयार्थम्। साङ्ख्यदर्शनगतपारिभाषिकशब्दानाम् अर्थज्ञानाय।</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	३२ तः ४४ कारिकापर्यन्तम्	२५	१६	१
2	४५ तः ५९ कारिकापर्यन्तम्	२५	१६	१
3	६० तः आन्तम्	२०	१३	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> साङ्ख्यदर्शनानुसारं त्रयोदशविधस्य करणस्य ज्ञानं भवति। साङ्ख्यदर्शनानुसारं द्विविधस्य सर्गस्य ज्ञानं भवति। साङ्ख्यदर्शनानुसारं तत्त्वज्ञानस्य प्रक्रियायाः, कैवल्यप्राप्तेश्च निरूपणस्य अवबोधः जायते। सांख्यदर्शनस्य पारिभाषिकशब्दैः सह तत्त्वानाम् अभिज्ञानं जायते। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी, सम्पादकः - गजानन शास्त्री मुसलगांवकर, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी, सम्पादकः - ज्वालाप्रसाद गौड, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी, सम्पादकः - रमाशंकर भट्टाचार्य, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी सांख्याकारिका, सम्पादकः - राकेश शास्त्री, संस्कृत ग्रन्थागार, नव देहली सांख्यदर्शनम्, आचार्य उदयवीर शास्त्री, विजयकुमार गोविन्दराम हांसानन्द, नव देहली 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 05/07	Credits	3
Paper Code	-		

पञ्चदशी (प्रथमतः पञ्चमप्रकरणं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमप्रकरणम्	20	13	1
2	द्वितीयतृतीयप्रकरणे	25	16	1
3	चतुर्थपञ्चमप्रकरणे	25	16	1
Course Outcome	•			
References:	➤			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 06	Credits	3
Paper Code	-		

प्रश्न-मुण्डकोपनिषदौ (शाङ्करभाष्यसहिते)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रश्नोपनिषत्	25	16	1
2	मुण्डकोपनिषदः प्रथममुण्डकं यावत्	20	13	1
3	मुण्डकोपनिषदः द्वितीयतृतीयमुण्डके	25	16	1
Course Outcome	•			
References:	2.			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	वेदः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

वैदिकसाहित्येतिहासः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्माणि, राजतन्त्रस्य विविधं स्वरूपं, प्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाश्च सूत्राणि छात्रैः अस्मात् विषयात् अधीयन्ते- तदस्ति प्रयोजनम् । परिवारनियन्त्रणविधेः विषये सृष्ट्युत्पत्तिविषये च वैदिक-इतिहासाध्ययनेन छात्राः ज्ञानं लभन्ते । तथैव वैदिकदिशानिर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारज्ञानायापि पत्रमिदं छात्राणामध्ययनाय निर्धारितमस्ति । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	संहिताभागस्य परिचयः (ऋक्-यजु-साम-अथर्ववेदाः)	25	16	01
2	ब्राह्मणभागः, आरण्यकभागश्च, चतुर्णां वेदानां ब्राह्मणग्रन्थानां परिचयः	25	16	01
3	उपनिषद् भागः (ईश-केन-कठ-प्रश्न-मुण्डक-माण्डूक्य-तैत्तरीय-ऐतरेय-छान्दोग्य-बृहदारण्यक)	20	13	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्माणि, राजतन्त्रस्य विविधं स्वरूपं, प्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाश्च सूत्राणि छात्रैः अस्मात् विषयात् अधीयन्ते- तदस्ति प्रयोजनम् । परिवारनियन्त्रणविधेः विषये सृष्ट्युत्पत्तिविषये च वैदिक-इतिहासाध्ययनेन छात्राः ज्ञानं लभन्ते । तथैव वैदिकदिशानिर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारज्ञानायापि पत्रमिदं छात्राणामध्ययनाय निर्धारितमस्ति । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान, 37 बी., रवीन्द्रपुरी, दुर्गाकुण्ड, वाराणसी 221005 । वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः, आचार्यजगदीशचन्द्रमिश्रः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी । वैदिक साहित्य और संस्कृति, वाचस्पति गैरोला, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू. ए., जवाहरनगर, बंगालो रोड, दिल्ली 110007 । वेद परिचय, कृष्णलाल, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय, दिल्ली विश्वविद्यालय । A History of Indian Literature, ed. by Jan Gonda, Vol.I, Fasc. 1, Vedic Literature [Fasc. 1 : J. Gonda- Vedic Literature, P. Rolland- Ritual Sutras, J. Varenne- Upanisads], Originally published at Otto Harrassowitz, Wiesbaden, Germany. Vedic Literature (Occasional Paper), Kireet Joshi, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. वेद का अर्थ (Meaning of the Veda) [both in Hindi and English], Jagannath Vedalkar, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. Vedic Mythology, A. A. Macdonell, MLBD, Delhi. वैदिक माइथोलोजी (वैदिक पुराकथाशास्त्र), हिन्दी अनुवादक – रामकुमार राय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001 । Vedic Mythology, Vol. I & II, Alfred Hilebrandt, (Eng.) S. Rajeswar Sharma, MLBD, Delhi. Rgvedic Legends through Ages, H. L. Hariyappa, Deccan College, Poona. A History of Indian Literature, Vol.I, M. Winternitz, (Eng. Trans.) V. Srinivasa Sarma, MLBD, Delhi. A Comprehensive History of Vedic Literature (Brahmana and Aranayaka Works), Satya Shrava, Pranava Prakashan, 1/28, Panjabi Bagh, New Delhi 110026. वैदिक वाङ्मय का इतिहास (तीन भाग), पं सत्यश्रवा । भारतवर्ष का बृहद् इतिहास (प्रथम तथा द्वितीय भाग), संपादक – सत्यश्रवा, प्रणव प्रकाशन, मकान नं 1, मार्ग 28, पूर्वी पंजाबी बाग, नई दिल्ली 110026 । 			

➤ अमृतसन्दोह (सम्पादित पुस्तक), मानसिंह, निर्मल पब्लिकेशन, दिल्ली 110094।   ➤ कल्याण-वेद-कथाङ्क, गीताप्रेस, गोरखपुर।   ➤ वैदिक संहिताओं में नारी, डा. मालती शर्मा, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी।   ➤ Vedic Heritage, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.   ➤ The Vedic Language and Exegesis, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.   ➤ The Religion of the Rgveda, H. D. Grisworld, MLBD, 41 U. A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007.   ➤ The Religion and Philosophy of the Vedas and Upanisads (Vol. 31 & 32), A. B. Keith, MLBD, Delhi.   ➤ The Rig Veda and the History of India (Rig Veda Bharata Itihas), David Frawley (Vamadeva Shastri), Aditya Prakashan, 2/18, Ansari Road, New Delhi 110002.   ➤ Vedic Symbolism, Prof. Satya Prakash Singh, Maharshi Sandipani Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, 36, Tugalakabad Institutional Area, New Delhi 110062.

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	साहित्यम्	Hours	45
Paper No.	प्रश्नपत्रम्-07	Credits	3
Paper Name	साहित्यदर्पणः (तृतीयपरिच्छेदः)		
Paper Code	-		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • रसभावादि-स्वरूपज्ञानं भविष्यति। • विभावानुभावसञ्चारिभावज्ञानं भविष्यति। • नायकनायिकाभेदज्ञानं भविष्यति। • काव्यतत्त्व-सौन्दर्यविशेषज्ञानं भविष्यति। • लक्ष्यलक्षणसङ्गतिसामर्थ्यं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	१ तः ९० कारिकाः	25	16	01
2	९१ तः १८० कारिकाः	20	13	01
3	१८१ तः २६७ कारिकाः	25	16	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • रसभावादि-स्वरूपज्ञानम्। • विभावानुभावसञ्चारिभावज्ञानम्। • नायकनायिकाभेदज्ञानम्। • काव्यतत्त्व-सौन्दर्यविशेषज्ञानम्। • लक्ष्यलक्षणसङ्गतिसामर्थ्यम्।			
References:	➤ साहित्यदर्पणः, संस्कृतव्याख्यासहितः, हिन्दीव्याख्यासहितः / गुजरातीव्याख्यासहितः			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastrī	Name of Faculty	Puran
Semester	02	Marks	70
Subject	पुराणेतिहासः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, प्रथमः स्कन्धः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> वेदव्यासस्य कार्येण परिचिताः भविष्यन्ति । ग्रन्थनिष्ठाः शास्त्रनिष्ठाः भविष्यन्ति । श्रापवरदानेन च परिचिताः भविष्यन्ति । सत्कर्मणि प्रवृत्ताः भविष्यन्ति । भक्तिरसस्योदयः भविष्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमः स्कन्धः, अध्यायाः १ तः ७	25	16	1
2	अध्यायाः ८ तः १३	20	13	1
3	अध्यायाः १४ तः १९	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> भगवतः विविधावताराणां ज्ञानम् । गुरु-शिष्यपरम्परायाः ज्ञानम् । गर्भस्थशिशोः रक्षणे भगवान् तेन श्रद्धावृद्धिः । भगवति विश्वासः, अविचार्य किमपि न करणीयं तत् ज्ञानम् । स्तुतीनां महत्त्वम् ।			
References:	<ul style="list-style-type: none"> अनेकटीकोपेतभागवतम् । श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् । श्रीशुकसंहिता ।			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	Second	Marks	70
Subject	Nvya Vyakaran	Hours	45
Paper Name	07	Credits	3
Paper Code	CC 1.2.3		

Course Objectives Student Teachers will be able to	7. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
	8. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवावरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
	9. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) अर्थज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
	10. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणप्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।
	11. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
	12. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे समन्वयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 2929 तः 2965 पर्यन्तम्।	25	16	1
2	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 2966 तः 3002 पर्यन्तम्।	25	16	1
3	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3003 तः 3032 पर्यन्तम्।	20	13	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञानम्। पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवावरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्। पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) ज्ञानम्। पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञानम्। पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञानम्। पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे असमन्वयज्ञानम्।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्विरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी। लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री कृत्प्रत्ययविमर्शः- प्रो. गोपबन्धु मिश्र प्राप्तिस्थानम्- संस्कृतप्रचारपरिषद्, मारुतिमन्दिरम्, प्रकाशपुरी आरा (बिहार)-802301 अन्य प्राप्तिस्थान- चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2420404 चौखम्भा ओरियन्टलिया, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2333476, 2334356
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	NavyaNyaya	Hours	45
Paper Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Credits	3
Paper Code	CC-1.2.3		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> पृथिव्यादिनवद्रव्याणां परिचयः			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (पृथिवीनिरूपणमारभ्य प्रत्यक्षखण्डान्तम्)	Marks 70	Hours 45	Credits 3
1	पृथिवीनिरूपणादारभ्य दिक्सिद्धिनिरूपणं यावत्	२५	१६	१
2	आत्मत्वजातिसिद्धिमारभ्य प्रत्यक्षखण्डे द्रव्यनिरूपणपरिच्छेदः यावत्	२०	१३	१
3	अवशिष्टः प्रत्यक्षखण्डः सम्पूर्णः	२५	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> पृथिव्यादिनवद्रव्याणां परिचयसहितं सृष्ट्युत्पत्तिविनाशादिज्ञानम्, प्रत्यक्षप्रमाणस्य ज्ञानावबोधः			
References:	<ul style="list-style-type: none"> न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, रचयिता-विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यः, प्रकाशनम्-चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम्, वाराणसी।			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2 nd	Marks	70
Subject	Ramanuj Vedant	Hours	45
Paper Name	यतीन्द्रमतदीपिका(7-10अवताराः)	Credits	03
Paper No.	07	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> विशिष्टाद्वैतवेदान्तमतानुगुणं नित्यविभूतेः परिचयः भवेत्। बद्धमुक्तनित्यजीवानां सभेदलक्षणस्वरूपविचारश्च भवेत्। सिद्धान्तानुगुणं ईश्वरस्य पञ्चविधत्वं तत्स्वरूपनिरूपणं भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सप्तमोऽवतारः	20	13	1
2	अष्टमनवमोऽवतारौ	25	16	1
3	दशमोऽवतारः उपसंहारपहारग्रन्थश्च	25	16	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> विशिष्टाद्वैतवेदान्तमतानुगुणं नित्यविभूतेः परिचयः भविष्यति। बद्धमुक्तनित्यजीवानां सभेदलक्षणस्वरूपविचारश्च भविष्यति। सिद्धान्तानुगुणं ईश्वरस्य पञ्चविधत्वं तत्स्वरूपनिरूपणं भविष्यति।			
References:	➤ चौखम्बा सूरभारती प्रकाशन, वाराणसी			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Sahitya
Semester	02	Marks	70
Subject	धर्मशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

वसिष्ठस्मृतिः, ५ तः ७ अध्यायाः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> जपकराङ्गन्यास-मुद्रा-उपस्थानादिविषयबोधः । जीवने नित्यनैमित्तिकक्रियाकरणमाध्यमेन श्रद्धाविश्वासादिगुणवर्धनम् ।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वसिष्ठस्मृतिः, पञ्चमः अध्यायः			01
2	षष्ठः अध्यायः			01
3	सप्तमः अध्यायः			01

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> जपकराङ्गन्यास-मुद्रा-उपस्थानादिविषयबोधः । जीवने नित्यनैमित्तिकक्रियाकरणमाध्यमेन श्रद्धाविश्वासादिगुणवर्धनम् ।
References:	

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri 1st Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	2nd	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedant (J)	Hours	45
Paper Name	यतीन्द्रमतदीपिका (श्रीनिवासाचार्यविरचिता) सप्तमावतारतः उपसंहारग्रन्थपर्यन्ता	Credits	3
Paper Code		Paper Number	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> ● धर्मभूतज्ञानस्य स्वरूपावगमः । ● जीवस्य ईश्वरस्य च स्वरूपयाथात्म्यावबोधः । ● दशविधानाम् अद्रव्याणां लक्षणावगमः ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	७ अवतारः	२५	१६	१
2	८, ९ अवतारद्वयम्	२०	१३	१
3	१० अवतारः, उपसंहारग्रन्थश्च	२५	१६	१
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● रामानुजसिद्धान्तान्तर्गतस्य धर्मभूतज्ञानस्य स्वरूपं यथावत् अवबुध्यते । ● जीवेश्वरयोः स्वरूपं याथातथ्येन ज्ञायते । ● दशप्रकारकस्य अद्रव्यस्य लक्षणं ज्ञातुं शक्यते ।			
References:	➤ यतीन्द्रमतदीपिका (श्रीनिवासाचार्यविरचिता), प्रकाशकः -चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्, वाराणसी, प्रथमसंस्करणम् - 2009			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Program	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	2	Marks	70
Subject	Swaminarayan Vedanta (S)	Hours	45
Paper Name	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) (१-१४४ श्लोकाः)	Credits	3
Paper Code		Paper No.	07

Course Objectives (Student Teachers will be able to)	<ul style="list-style-type: none"> स्वामिनारायणीयतत्त्वज्ञानस्य प्रारम्भिकः परिचयो लभ्येत। साम्प्रदायिकमूलसिद्धान्तपरम्परादि अवगम्येत। परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधिताऽक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं सुदृढं भवेत्। तत्त्वज्ञाननियमधर्मभक्तिपरम्परादीक्षाविधीत्यादिविषयाणां स्पष्टता भवेत्।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) १-५० श्लोकाः	२५	१६	१
2	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) ५१-१०० श्लोकाः	२०	१३	१
3	सत्सङ्गदीक्षा (प्रमुखभाष्यसहिता) १०१-१४४ श्लोकाः	२५	१६	१

Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> स्वामिनारायणीयतत्त्वज्ञानस्य प्रारम्भिकः परिचयो लप्स्यते। साम्प्रदायिकमूलसिद्धान्तपरम्परादि अवगमिष्यते। परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधिताऽक्षरपुरुषोत्तमदर्शनस्य ज्ञानं सुदृढं भविष्यति। तत्त्वज्ञाननियमधर्मभक्तिपरम्परादीक्षाविधीत्यादिविषयाणां स्पष्टता भविष्यति।
-----------------	---

Reference:	➤ सत्सङ्गदीक्षा (भद्रेशदासविरचितप्रमुखभाष्यसहिता)
------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	
Semester	02	Marks	70
Subject	Falit Jyotish	Hours	45
Paper Name	मुहूर्तचिन्तामणिः (विवाहप्रकरणतः समाप्तिप्रकरणपर्यन्तम्)	Credits	3
Paper No.	07		

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • विवाहमुहूर्तज्ञानार्थम् • वधुप्रवेशादिमुहूर्तज्ञानार्थम् • यात्राविचारार्थम्			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	विवाहप्रकरणम्	25	16	1
2	वधुप्रवेशप्रकरणतः राज्याभिषेकप्रकरणपर्यन्तम्	25	16	1
3	यात्राप्रकरणतः समाप्तिपर्यन्तम्	20	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • विवाहमुहूर्तज्ञानं क्रियते • अग्निहोत्रमुहूर्तस्य ज्ञानं क्रियते • यात्रामुहूर्तविचारः क्रियते • वास्तुज्ञानं क्रियते			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा टीका, केदारदत्त जोशी, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा संस्कृत, ज्योति हिन्दी टीका युक्त डा. रामचन्द्र पाठक चौखम्भा संस्कृत भवन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, प्रो. रामचन्द्र पाण्डेय, चौखम्भा प्रकाशन वाराणसी ➤ मुहूर्तचिन्तामणिः, मुहूर्तचिन्तामणिः, पीयूषधारा संस्कृत, मणिप्रदीप हिन्दी टीका युक्त, पं विन्ध्येश्वरी प्रसाद द्विवेदी, चौखम्भा सुरभारती वाराणसी			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	वास्तुशास्त्रम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

वास्तुतत्त्वविवेकः

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> एतस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः वास्तु-कर्मकाण्ड-ज्योतिषशास्त्राणां नित्यसम्बन्धं ज्ञास्यति । वास्तुशास्त्रानुसारं विवेकबुद्ध्या गृहनिर्माणं कृत्वा सुखं शान्तिं च प्राप्स्यति । वास्तुशास्त्रस्य मूलभूतं तत्त्वं ज्ञास्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वास्तुतत्त्वविवेकः, १ तः ११ अध्यायाः	25	16	01
2	१२ तः २२ अध्यायाः	25	16	01
3	२३ तः ३० अध्यायाः	20	13	01
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> एतस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः वास्तु-कर्मकाण्ड-ज्योतिषशास्त्राणां नित्यसम्बन्धं ज्ञास्यति । वास्तुशास्त्रानुसारं विवेकबुद्ध्या गृहनिर्माणं कृत्वा सुखं शान्तिं च प्राप्स्यति । वास्तुशास्त्रस्य मूलभूतं तत्त्वं ज्ञास्यति ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Veda-Vedang
Semester	02	Marks	70
Subject	पौरोहित्यम्	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

रुद्राष्टाध्यायी (नियतांशः)

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	रुद्राष्टाध्यायी, पञ्चमाध्यायः, ३१ मन्त्रतः आन्तं यावत् षष्ठाध्यायश्च	25	16	1
2	सप्तमाष्टमाध्यायौ	25	16	1
3	शान्त्यध्यायः सम्पूर्णः	20	13	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> रुद्रसूक्त-मृत्युञ्जय-देहोत्सर्जनमन्त्र-यज्ञियद्रव्यप्रार्थनादीनां यज्ञेन कल्पनापेक्षा भवति । विश्वशान्तिप्रार्थना कल्याणकामना च संपाद्यते ।			
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastry	Name of Faculty	Darshana
Semester	02	Marks	70
Subject	Sarvadarshan	Hours	45
Paper Name	तर्कसङ्ग्रहः (दीपिकासहितः) अनुमाननिरूपणात् आन्तम्	Credits	3
Paper No.	07	Paper Code	

Course Objectives Student Teachers will be able to	<p>भारतीयतत्त्वचिन्तनस्य मूलतत्त्वविषयिणीं जिज्ञासां संवर्धयितुम्। दर्शनशास्त्राणां परिचयार्थम्। तत्त्वचिन्तनार्थं प्रवृत्तेषु दर्शनेषु अन्यतमयोः न्यायवैशेषिकदर्शनयोः परिचयार्थम्। न्यायवैशेषिकदर्शनगतपारिभाषिकशब्दानाम् अर्थज्ञानाय।</p> <ul style="list-style-type: none"> संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	अनुमानखण्डः	२५	१६	१
2	उपमानशब्दखण्डौ	२५	१६	१
3	प्रामाण्यवादात् आन्तम्	२०	१३	१

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> न्यायदर्शनानुसारम् अनुमानप्रमाणस्य प्रक्रिया ज्ञाता भवति। न्यायदर्शनानुसारम् उपमानप्रमाणस्य ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रियायाः ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनानुसारं प्रामाण्यवादस्य, वेदस्य पौरुषेयापौरुषेयत्वस्य, सङ्क्षेपेण सप्तपदार्थानां च ज्ञानं भवति। न्यायदर्शनस्य पारिभाषिकशब्दैः सह तत्त्वानाम् अभिज्ञानं जायते।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - गोविन्दाचार्यः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - आचार्य श्रीनिवास शर्मा, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - जितेन्द्र एस. जेटली, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अहमदाबाद तर्कसङ्ग्रहः, सम्पादकः - दयानन्द भार्गव, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी तर्कसङ्ग्रहसर्वस्वम्, सम्पादकः - महानन्द झा, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Darshan
Semester	02	Marks	70
Subject	अद्वैतवेदान्तः	Hours	45
Paper Name	प्रश्नपत्रम् - 07	Credits	3
Paper Code	-		

पञ्चदशी (प्रथमतः पञ्चमप्रकरणं यावत्)

Course Objectives Student Teachers will be able to	•			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	प्रथमप्रकरणम्	20	13	1
2	द्वितीयतृतीयप्रकरणे	25	16	1
3	चतुर्थपञ्चमप्रकरणे	25	16	1
Course Outcome	•			
References:	➤			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2021-22

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	2	Marks	70
Subject	Kriyatmak Sanskrit Shikshan	Hours	45
Paper Name	7	Credits	3
Paper Code	CE- 1.2.2		

Course Objectives Student Teachers will be able to	अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनेन छात्राः - <ul style="list-style-type: none"> सरलस्कृतसम्भाषणे समर्थाः भविष्यन्ति। संस्कृतभाषायाः प्रायोगिकं ज्ञानं प्राप्स्यन्ति। संस्कृतभाषायां स्वीयां शब्दसम्पत्तिं वर्धयिष्यन्ति।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	त्वा, ल्यप्, तुमुन्-प्रत्ययान्तशब्दानां प्रयोगः, अकारान्त-आकारान्त-ईकारान्तशब्दानां तृतीयाविभक्तिप्रयोगः, विभिन्नानाम् उपपदानां योगे तृतीयाविभक्तिप्रयोगः, चतुर्थीविभक्तिप्रयोगः, विभिन्नानाम् उपपदानामं योगे चतुर्थी।	25	16	1
2	पञ्चमीविभक्तिप्रयोगः, त-अव्ययान्तप्रयोगः, षष्ठीविभक्तिप्रयोगः, सप्तमीविभक्तिप्रयोगः, सङ्ख्यावाचक-समयवाचकशब्दानां प्रयोगः।	25	16	1
3	पत्रलेखनम्।	20	13	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> सरलस्कृतसम्भाषणस्य सामर्थ्यम्। संस्कृतभाषायाः प्रायोगिकं ज्ञानम्। संस्कृतभाषायां शब्दसम्पत्तेः वर्धनम्।
-----------------------	---

References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teach Yourself Sanskrit, प्रथमा दीक्षा (५ खण्डः), राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, सम्पादकः प्रो. वेम्पटी कुटुम्बशास्त्री। ➤ भाषाप्रवेशः प्रथमः भागः, संस्कृतभारती, नवदेहली। ➤ गीतासोपानम्, प्रथमः भागः, संस्कृतभारती, नवदेहली।
--------------------	---